

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantium**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Eadem Dom. Lect. 11, trip. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in igne mittetur. 1, pars paucis explicat quæ sint arbores bonæ. 2, agit de arboribus malis ignis destinandis. 3, agit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](#)

interim sciunt haud sibi suppeteret ad petivolum
An non hic etiam lupi sunt, atque non deripiennes
sob variis subdolis promissis iusci sub pelle o-
vina? Hoc quotidie videntur experientia, familiars,
que inde exhaustas & devoratas cernimus, quod ab
his lupis sub vestimento ovium delitescentibus pa-
rum sibi atenderint.

Hic ergo sunt varii lupi ovina pelle absconditi,
de quibus Concionator fuisit disserens poterit oc-
casione hujus Evangelici dicti prout locorum
temporum, personarum oportunitas feret.

LECT. II.
tripar-
tita.

EADEM DOMINICA.

Omnis arbor qua non facit fructum bonum, excidetur.
& in ignem mittetur. Matt. 7.

PARS. I.

Quia sint
bona ar-
bores.

Matth. 3.

John. 15.

Luc. 13.

Mate. 11.

3. Reg. 13.

Hæc sententia de arboreis infructuose exci-
tione, in sacro Evangelii Codice frequenter
repetitur, ideo notata digna est. Haec enim non
folium hic pronunciavit Dominus, sed etiam ante
ipsum eandem proculiter ejus Praeceptor sic ait:
Iam enim iecuris ad radicem arborum posita est. Omnis
ergo arbor qua non facit fructum bonum excidetur, &
in ignem mittetur. Sic consenserunt Proaco & Ju-
dex, Joannes & Chrysostomus. Idem vult iterum
dicere Dominus, cum ait: Parce meis agricolis
est. Omnia palmitum in me non ferentem fructum tol-
les eum. Quid vero de eo sit? Mittetur foras, &
arrestet. & colligent eum, & in ignem mittent, &
arder. Sic etiam id ipsum intendit, dum dicit
quemdam habuisse arborēm, sicut plantaram in
vinea sua, & venisse ut quereret fructum in illa;
nec inventisse jam tribus annis, ideoque justificare
ut succidetur, ne fructuosa terram occuparet. De-
nique, cum vidisset a longe sicut habentem folia,
accesit, si quid forte inventaret ea; & cum ve-
niret ad eam, nihil inventat præter folia, non enim
erat tempus sicutorum. Respondens dicit ei; lata
non amplius in eternum ex te fructum quisquam
manducet. Nunquid de arboreis cura est? Deo
quod adeo frequenter dicat infructiferam esse ex-
cindendam & in ignem mittendam, quodquever-
iam dignatur alloqui arborēm, & eam maledicere,
externumque fructu privat? Utique in omniā jam
dicto de arbore sermone aut in hoc facto & male-
ditione, noui illi cura arborum sed hominum; nec
cum arborebus ei negotium, sed cum hominibus
per arboreas istas desigatur. Infelixibilis creatura
excidium vult servire ad nocturnum subsidium, &
documentum ad conversionem animalium nostra-
rum. Sic Propheta quidam qui misus erat ad Re-
gem Jeroboam propheticare, alloquitur lapides al-
taris, Dei iram hominibus innominante fundit
super altare, inclamans: Altare, Altare, hac dicit
Dominus, Eccl. Altare quæ excidium est ipso prophete-
tante. Quod interpretans S. Chrysostomus dicit de S.
Hieronimo: sic dicit? Vides tu omisso eo qui ratione pra-
dictum est, in quod rationis expers est Propheta allocutus

est, ut per ipsius obedientiam, illius stuporem & malitia-
m corrigere? Fructum est altare, & Regis maiestas
fracta non est: Similis nempe modo in excusione &
& maleficio autoris indicatur excusio & male-
dictio infrugiferi hominis.

Itaque, sicut duplices generis arbores reperi-
untur: quadam enim frugiferæ sunt, & fructum summe du-
bonum utilioremque proferunt: quædam verè vel plures ge-
nūlum fructum, vel certe malum & acerbum in-
veniuntur fructuose producent; sic etiam in hominibus, gressu &
fructu sunt velut bona arbores producentes fru-
ctum bonum, suavem, & utiliorem. Unde de unoquoque
que iporum dicitur: Eris tanquam lignum quod plan-
tatur, & fecis decursum aquarum, quod fructum iudic-
abitis in tempore suo. Expendebi expressas condi-
tiones bonorum.

In primis dicuntur plantari & bene radicati instar Conditi-
arboris. Quare plantati & radicati? Quia per vo-
tiones beatitudinem constantem & firmum propotum animi
in bono ita fixi sunt, ne ad omnia tentationis ad-
versus procollam stenti fortis. Sed ubinam est radix Homo
eorum in celo, & in Deo. Sunt enim homines ve-
lutar arbores in verba quarum radices in celo ten-
dant, ita ut etiam in nutrimentum sugant & hu-
morem, inadequa accipiant firmitatem.

Secundò, dicuntur agere fecus decursus aqua-
rum, quia rivis gratus & sacramentorum aqua vi-
tali irrigantur. Inuidi irrorantur sanguine Christi
Dominus, & Matris ejus secundo lacte, ut fructum
possint electum producere. Sic apud Ezechielēm Ezek. 47.
In mentio ligni pomiferi, cuius non dicitur folium, & non debuit fructus ejus; sed per singulos
meses asserta primitiva. Redditur vero hujus rei
ratio, quia aqua de Sanctuario egredientur ad
irrigandum illud. Hic etiam iusti degenerantur irrigari aqua de Sanctuario, hoc est, ex parte Christi
egreditibus. Hic est enim fons sanctitatis, quo
alpergi accessus est omnes ad sanctimoniam adpi-
rance. Similiter describitur lignum ex utraque
parte fluminis alterius fructu duodecim, per mensim
gulos reddens fructum suum. Ubi sub nomine ligni
intelligit plures arbores vitales, vivos fructus pro-
ducentes irrigata a domini, & possunt designari
electi, rapi in hac vita, quam in altera. In hac que-
dem vita vira exira ripam, & producent duodecim
fructus Spiritus, quos enumerat Apostolus: Fru Galat. 5.
ctus autem Spiritus sunt, caritas, pac, gaudium pa-
tentia, benignitas, bonitas, longanimitas, manufac-
tio, fides, modestia, continentia, castitas. In altera
vita sicut ultra ripam, & producent fructus per-
fectissimos omninoque maturos gloria & fru-
ctionis divinae, qui etiam duodecim dicuntur,
numerus duodecimus, perfectionis est numerus.

Tertiò. Producit fructum suum. Sicut enim fi-
culnea sicum, vinea uiam, pirus pira producit. Sic
& iusti quilibet iuxta vocationem & statum quem
in Ecclesia Dei sortiuntur, debent fructum pro-
ducere, conjugatus iuxta statum & vocationem

con-

conjugii, Ecclesiasticus iuxta vocationem cleri & cooperatorum, Religiosus iuxta vocationem ordinis sui, Vidua iuxta statum viduatus, Virgo iuxta statum virginitatis. Sicut enim Deus in Paradiso voluit & iustis ab initio ut unaquaque arbor fert fructum iuxta genus suum: sicut vult & de arboribus consit in Ecclesia sua horto, quas cum voluerit esse diversas, diversum ab eis fructum expedit.

Quarto, vult illum dent in tempore suo. Et quidem arbores habent certa tempora, quibus folia, flores, fructus producuntur. Homo habet totam suam vitam. Producatur ergo fructum ab se expectatum in adolescentia & juventute, producat illum in virilitate, producat in senectute & decrepitate aetate. Arborum que sunt in silva sub exitum astartis flore se incepunt, vix solent fructum perdere ad maturitatem, quia frigore præveniuntur. Sic non nulli qui differunt bene agere in juventute & perfec-^{ta}re aetate, præveniuntur morte, & exciduntur tanquam hybernalii frigore in peccatis agentes vel in foliis propriis tanquam floribus sine fructu. Felix ergo illa arbor, quae per singulos menses, immo per singulos dies, fert fructum suum. Dicitur Palma ad singulos lumen ortus singulos etiam ramos procreare; ita ut dubdecim ramorum producione annus expletatur. Quocirca Aegypti annum indicantes pingebant Palmam, inquit Horus Apollonius in Hierogl cap 3. Sic igitur homo quasi palma multiplicetur, per singulos menses producendo novos virtutum ramos versus celum. Ut fructum omni tempore, in hyeme & aestate, in adversis & prosperis. Det etiam specialem fructum in tempore suo, quando scilicet opportunitas boni operis specialis occurrit, opportunitas confundi, opportunitas communicandi, opportunitas jejunandi, opportunitas seculi, & molynam egredi largiendi, opportunitas injuriam pro Christo patienti. Tunc enim est tempus suum, tempus fructuum, cum boni aliquid operis se se fugerit occasio. Hac quantum ad bonas arbores, quae quidem transplantandas sunt ex hoc solo postquam gratias fructum prouertior, ut in calo & paradio Dei fructum prouerant gloriam immarcessibilem.

DE arbo-ribus malo igni dan-
du.

Primo quidem dicitur generaliter sine exceptione. Omnis arbor quasi dicat sive procerus sit sive humilius, sive curva sive recta, sive speciosa, sive deformis, sive in monte sit posta sive in valle: denique cuiuscunque sit generis & conditionis, si sit infrugifera, non est a fructu lecura, excisionem timet necesse est. Quantumlibet homo sit vallis conditionis, quantumlibet ut honestatus & in sublimi positus, quantumlibet sit laiens & opulentus, vel idiota & egens, sibi advigilat: si fructum non-

ferat exspectatum a Deo, attendat securim. Vis videre arborum proceram excisioni obnoxiam? At Dat. 4o.

tende, representatur nobis magna arbor & fortis, & proceritas ejus calam contingens, aspectus eius erat usque ad terminum universae terræ, folia eius pulcherrima, in ramis ejus converabantur volucres cali. Fructus ejus erat nimius, ita ut sub terram habitarent animalia ad vesendum. Sed quia non erat fructus ille qui a Deo exspectabatur, ecce vigil & sanctus descendit de celo, & clamavit sonitri: Sicutidem arborum, & praedictarum eius, exornata folia, & dispergunt fructus eius, fragrant bellaria quae subire eam sunt, & volvuntur deramis annis. Haec arbor dignificabat potenter Monarcham, qui a securi Dei libernus erat, nec ejus folia & fructus, hoc electores & gloria, quae jubentur exenti & dispergi.

Secundum dicitur, qua non facit fructum bonum. Non dicit fructum speciosum, splendidum, magnificum exterius. Hoc enim non est sat. Quam splendidus erat fructus, quam speciosus & magnificus, qui Eva fuit praefatus? Sed ei venenum fuit, mortem attulit. Quam pulchra sunt pomona doma circa mare mortuum enata? Sed inrus cinere & morte sunt reserta. Sic quidam videntur exterius opera aliqua producere speciosa, sed cum ead complacentiam hominum referant, coram Deo non sunt bona, nec ei grata, qui sunt cuncte vanitatis & verme iustus statentia. Requiratur ergo fructus solidus & bonus, hoc est opus Deo acceptum, proximumque proficiendum. Non canticum sufficiunt folia & corticem floremque habentes, vernantem: fructum matutum exigit Dominus. Non sufficiunt exteriora quædam ligna, vel bona verba, nec sola bona propria, aut inicium quodam bonorum operum; folia sunt haec & flores, qui a vento moriuntur, vel a pruina decouquuntur & marescent quantocius, suntque inanis. Eheu quan. multi sola producent folia vel flores, totam vitam in bonis propositis sine effectu tradentes. Sic tandem infelicer excluduntur, quia fructus nullus maturus in eis reperitur. Adverte quod hic de arbore non diciat præterito, quia non fecit, aut in futuro, quia non faciet fructum bonum. Non enim sufficit fecisse, aut in futuro velle facere fructum, pie aliquando vixisse, vel impotestrum pie velle vivere. Sed in fructu pietatis oportet continuum esse, & omni tempore salutis fructum producere. Unde in pietatis dicit: quia non facit fructum, offerens feliciter perseveraret Deo operario.

Tertio, cum emphasis dicitur de arbore infrugifera: Excludatur. Quid est excludetur? Hoc est, ante proximum a natura terminum colleret. Quod frequenter contingit: quia impi plenique non dimidiant dies suos. Unde mox eos Ecclesiastes: Ne in agro mulsum ne moriaris in tempore non tuo. Hoc est ne moriaris priusquam deberes mori outu naturali, & ne moriaris imparus.

verè enim moritur tempore suo , qui paratus est reddere rationem ; moritur verò tempore non suo , quia ad id planè est improvidus . De impiis sic excisis sexcenta sunt exempla in sacris & profanis litteris ; in Saule, Abifalone, Achitophel, Aman, Ammon, in diluvio, in Sodomis, in Neronе, Julianо, Antiochо, aliisque tyrannis . Excisi sunt isti quasi arbores in fructuosa ; & quidem tempore quo minime id præcogitabantur . Ó illis verum est illud : *Psa. m. 57.* *Prius quam in selligerent fina vestra hamnam , sicut viventes , sic in ira absorbetos ,* quasi dicat secundum interpretationem S. Hieronymi : *Priusquam spiritus vestræ crescerent in rhamnum & pervenirent ad duritiam & acumen spinarum graveret ladanum , vos abscessi estis.* Hoc est, antequam possitis implere malitiam & crudelitatem vestram , cum adhuc essetis in mediis celeribus , absorbuit vos ira Dei , sicut olim Chorē, Daraī, & Abiron . Significatur etiam per hanc vocem , *Excindetur , non fore eis mortem facilem , sed planè violentam , quemadmodum erant violentes eft arborum excisi.* Hoc est quod de impiis dicitur . *Impii de terra perdentur & auferuntur ex ea Aliaeˆcio habet : Eyllentur & eradicabuntur ab ea.* Nempe sicut arbos quæ altas egit radices , difficilè revelatur centenibus radicibus , idem verum est de impiis . Planè , violentè & invèrte excinduntur & divelluntur , quia sentiunt se levelli ad ignem . Ulterius per illam vocem , *Excindatur , designatur pena danni quæ est separata Deo & Christo , & a Sanctorum confortio , idque in eternum : quæ quidem privatio visionis divinae major est omnibus penitentibus.* S. Chrysostomus ubi dicit : *Novi quia plurimi pertineant gehennam , ego tamen illius gloria amissione multè amarius quam gehenna ipsius dico eis suppliū : si vero id non possint sermonē monstrarē , nihil mirum . Neque enim novimus illorum beatitudinem præmiorum , ut infelicitatem quoque eorum amissione scire possumus . Idem affert ad Theodorum lapsum Parzenē primā , & alibi .*

Sicut verò in illa voce , *Excindatur , pena danni significatur , exterminatio scilicet a Deo , ab eis gloria & facie , in qua omne bonus consistit :* Ita perid quod subditur , *Et in ignem mittitur , pena sensus exprimitur , quæ malorum continet cumulum . Ignis enim horribilis est & æternus , ad quem justè condescendant qui suarum cupiditatum tenebrosum ignem semper soverunt . O igitur infelices arbores , è paradio Dei æternum extermianda ! O infelices arbores , igni perenni , horribili instrumento ira & vindicta divina , æternum adjudicanda ! Per hunc enim ignem haud rediguntur in favillam & cinerem , sed in illo sortiuntur immortalitatem & perestantem cruciatum .*

Videat ergo unusquisque , quem fructum tulerit hactenus , quemque fructum in presenti seruat , ut agnosceret possit an inter arbores electas , an

inter reprobas excisione & igni obnoxias connumerandus sit . Examinet usque ad radicem , usque ad cor ; suam exploret voluntatem , & intentionem ut illam exigat & forcundam reddat . Examinet corticem , hoc est exteriorum conversionem suam , examinet fructus bonorum vel malorum operum a se prædeuentium . Si fructus Spiritus in se reperiatur , amore purum erga Deum , charitatem veram erga proximum , compassionem & misericordiam erga egenum , sobrietatem & castitatem erga seipsum ; patientiam in adversis , humiliatem in prosperis , gaudium & pacem in conscientia , contemptum reum terrenum , pietatem & promptitudinem resbus in divinis , conformitatem cum divina voluntate , displicientiam peccati omnis ; non est quod timeat excisionem infelicem , aut ignem immortalem . Si verò non repetit nisi fructum superbia & vanitatis , luxurie & impuritatis , avaritiae & tenacitatis , gula & carnalitatis , impatiens , inuidia , avaricia , si non nisi temponem & tempus rebus diuinis , timeat sibi , ad vigiles excindendos ranos infelices , palmites luxuriantes ; & ipsam purget & excolat radicem cordis & voluntatis ad meliora contendeat .

Attendite igitur , & infortunati peccatores , & filii hominum excurrentes ! attendite , inquam , ad ius adserium iudicii , indignationis ac ultioris divine , nu genera quæ ad radicem arboris infelixarum posta est , peccatores , ut cum maledictione eam excindat , & in ignem mittat .

Primum . Vos equidem , & superbi & arrogantes , estis elevati sicut Cedri Libani , celum proprietas vestra videatur contingere , & nubes transflire . Sed quem fructum producitis ; fructum Deo ingratum , contemptum aliquum cum propria præsumptione conjuculum . Interim audite Iisaiam : *Dies Domini exercitum super omnem populum & exercitum , & super omnes arrogantiam , & humiliabitur . Et super omnes Cedros Libani subimes & crebas . Audite etiam Psalmum , & timete excisionem ; Vidi impium superexaltatum & elevatum sicut Cedros Libani . Et transvi , & prece non erat . & quæsivi eum , Psalm. 46. & non est inventus locus eius . Nempe excisus erat ab ira Domini vindice , & disperserat ipsius fulmine . Vobis quoque dicitur , & Sapientes hujus saeculi , qui minimum in scientia & ingenio vestro arroganter fiditis ; *Noli alium sapere , sed time : Non alia sapientes sed humilibus consentientes .* Vos equidem estis velut Arbor scientie boni & malii , sed vanos & fallaces fructus producitis , & vobisque perniciosos , si illos Deo non offertis . Propterea dixi Bonaventura : *Arbor scientie multis privat arbore vita .**

Secundum . Vos & avari , estis Quercus Basan , id est quercus ignominia , escam porcis & inferni bellum producentes . Queso inulta acquisitas accumulatis , quæ vobis in ignominiam & dedecus cedent eruntque fomentum ignis perenni vos devoratur . Audite ergo & vos Iisaiam : *Dies Domini Iisai. 2. exercit-*

exercitum super omne, quercus Basan. In quem locum sic dicit S. Basilus: Prosternet arbus fructum, sed qui cedit in alimento porcum, ob hoc nominavit aborem ignominis & decoloris. Basan enim interpretatur ignominia. An non magna vobis ignominia est (cum ad caelestia bona spectanda & expectanda mens vestra nata sit, illucque sit ergenda) nihilominus eam ad terrena totam deprimere, illis incubando, illis inhibendo? O curva in terras animas, & caelestium inanes! O quam feliciter ferretis fructum charitatis & eleemosynas, pietatis erga egynos & abundantias misericordiae! Attende quoniam ignominiae compellunt avarum illi à Domino:

Iude. 12.

Sicut haec nocte repetent animam tuam atque & quis passificium erunt? Ipse erat quercus Basan, quercus de decoris excincta, nec id artus debat: vos dipsum timete, & feliciter fructificate; opes non terrenas, sed caelestes accumulate, ut fructus vester maneat gloriosus, & non pereat ignominiosus & decorosus.

Tertio: Vos verò, o gulosi & luxuriosi, estis instar vinea uirum sella & botrum amarum productentis, felix nam vinenus uirorum venenum apudum insensibile, ut cum Moyse, de vite vinea Sodomorum vinea uelut & uberbans Gomorras. Ebrietatis & luxuria, per quam in camini Sodomitas & Gomorrhao, siavis vobis & dele stabitis ad tempus viderunt, sed sella est; amarissima, pessima, venenata & lethifera, id eoque ob fructum stem amarum & virulentum fecuris vobis ad radicem polita est. Exinde emundantem ut fructus eis ignis, non enim lignum vitis excisum ad illud est proficiunt, ut testatur Dominus: Filii hominis quid sicut de ligio vitis, ex omnibus lignis nimirum que sunt inter ligna silvarum? Numquid solletur de lignum ut sit opus, aut fabricabatur ex partibus, ut appendat in eo quodcumque uas. Ecce signum datum est in Ezechiam. Quomodo lignum vitis quod datur igni ad devorandum, sic tradit Dominus luxuriosos. Deinde greduntur, & ignis conflagrantes, ad ignem aceruum egrediuntur. Audite ergo, o gulosi & luxuriosi, Dominum, audite Ezechielem, audite Moysem, audite S. Gregorium Moysem superposita verbam interpretantem. Vinearam appellatione mentis concupiscentia figuratur, quia reprobatur corda inebrians, & à cognitione Dei alienant ex Sodomorum quippe vinea uitum, ex Gomorrhao ducit propaginem, qui nefandissimis concupiscentiis repletu[m] membra. Unde huius vinea fructus sunt uasa sella & horrea amaritudinis: uox quippe in uisus, fel in sapore; uicum oblectans gaudium americanum; quia nimirum reprobamenti valde placet quodcumque sit, sed in aterna pena quod fibromodo dulce amare potest. Hoc attendite, & profecto acerboque fructu luxuria suavem & odoriferum fructum castitatu[m] & continentia Domino & Cultori veltro produceat.

Quarto: Vos quoque, o invidi & vindicativi imparentes & iracundi, timete excisionem, time-

te ignem. Quid enim aliud estis vos quam rhanni & spinæ infructuose, non nisi ad latendum, cruentandum, & pungendum aptæ, ideoque igni post excisionem destinatae? In vos ergo tamquam ipsas crepitans gehenna ignis tandem exaridescet, quia cædem, vindictam, cruenta & lacerare nata consilia radix aspera cordis vestri producit Verbis & factis, quod in vobis est, alios pungitis, laceratis, eorum honorem, famam, nomina, laeditis & crateratis. Imundus in ipsum Deum spinosum lingue vestre acumen veritatis proacibus impatiens verbis, juramentis, blasphemis. Ad vos ergo spectat illud. Pravaricatores quasi spine evelenior, que tolluntur manibus. Sed si quiesca tangere vulneris arabitur furro, igneque successa comburentur usque ad nubilum. Ad vos spectat & illud Apostoli Terra profrens pinas & tribulos reproba est & maledicto proxima, cuius consummatio in combustionem. Vos infilar spineti opacae estis, in quo umbra caliginosa est, latibulum dans serpentibus. Non lucet enim veritas in corde veltro, sed tenebris interiores vos circumdant, quia qui dicit fratrem intenbras est. Cor veltrum caliginosum, & obsecratu[m] invidia aut vindicta, receptaculum est malorum spirituum, qui vos ad omne scelus inducunt. Sicut hic dicit Dominus: Numquid colligimus a prima uera, aut distribuimus? Sic etiam de vobis verum est, nihil a vobis colligi posse uera aut fides; hoc est, nullum suatum manuteneundis & benignis, nullam dulcedinem charitatis. Omnes fructus à radice vestra prodeentes acerbi sunt, & attingentium le dentes oblitus peltere faciunt. Ergo merito timere debetis avulsionem & securum ad radicem, flammamque exaridescensem.

Quintus. Ad vos etiam tandem hic sermo converendum est, o accediosi! Omnis arbor quoniam facit fructum suum excedens, & in ignem mittetur. Hec vos à vobis omnem debetis excutere desidiam, animique torporem, & sterilitatem bonorum operum. Nolite errare: etiam si uero sit adulteri, raptores, fures, maledici, episcopi, iuvidi, blasphemii, non estis secuti. Nec enim hoc satis est, quod neminem laeditis, graviaque mala non operemini: quia neceles est fructum bonum producere, oportet virtutibus & piis operibus secundum esse. Maledicta est quædam fulnea à Domino. Quia? An quia venenatum forte fructum producebat? Absit. Cur ergo? Quia nullum esfertenti fructum præbuerat. Ergo qui exspectatum à Domino fructum producere negligit, male dictum proximum est, etiam si non nocuerit. Si iterum dicit Dominus cultori vinea lux inventiens fructum non ferentem fructum: Succide eam, ut quia etiam terram occupat? Ut Lue. 13. quid vos occupatis locum in horo Domini, si ferre reuinis fructum congruum vestre vocacioni & institutioni? Ego eligi vos, ut fructum afferatis, & fructus Ioa. 15. uesper maneat, inquit Dominus. Quod si post imbre & temorem de celo, post solis calorem, post culturam & steroris injectionem (hoc est), post

Kkk

eam

Rational. Evang.

cam correctionem; que vobis pudorem debet in jicere adhuc celsis infraeius; certe secundis vobis timenda est; & ignis. Ut quid enim terram sanctorum occupatis; steriles quasi myrtos in desertis? Illud ergo de unoquoque vestrum dici potest; Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. Scribis virram istum, sacerdotem; qui in diebus suis non prosperabis. Quod si in diebus vita vestra sterilitas fuerit; & à bonis operibus vacuata; in die mortis non nisi a petitis eris in excusione & condemnatione ad laborem in gehenna continuum. Tunc enim de Psalm. 48 vobis verum erit; Laborabit in aeternum, & vivet ad hunc in finem.

PARS III Postremo addit Dominus: Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed de ause- fuitur qui facit voluntatem Patris mei qui in celo est, spem suam in suad- bin in regnum celorum. Hic designari videtur arbor- kortatio.

x. Cor. 4, 2. Cor. 5, 10. Psal. 10. Matt. 25.

res, que nonnisi flores aut folia ferent, sive homines speciosi verba in ore habentes fructum vero nullum, nulla opera. Non in sermone egregium Dei, sed in virtute. Non sola attendit Deus verba; amat opera. Hominibus hujus saeculi potest quis complacere adulando; & ut loquolent, aquam beneficium aula exhibendo; non fides habet apud Deum. Non ergo sufficit devoio quedam superficialis, quam aliqui exhibere videntur in oratione dicendo, Domine, Domine, interim nihil emendando peccata & affectus vitiosos; haec enim folia sunt, & quidem folia fucus, quibus absconditur nuditas filiorum Adhuc quasi quodam exteriori velamine. Vult Deus fructus veritatis, fructus bona conscientiae, fructus vera pietatis, per quam adimpletur voluntas sua. Unde de justis, cum dicitur lignum fructiferum plantatum, secus decus aquarum, ibidem ratio adiicitur, quia in lege Domini voluntas eius, & in legie iustitia meditatur die aeternae. De illo etiam ibi testimonium perhibetur, quod folium eius non defuerit, quia nec ejus profecta, nec verba funinaria, & decoration in terram cadit, aut vacua defuerit.

Virgines illae satu*m* in clamabant, Domine, Domine, spera nobis. Nusquam propterea sunt admisae in aulan nuptialem sponsi? Non sunt admissae. Quid ita? Quia nonnisi folia protulerunt, nonnisi verba, fructu caruerunt & oleo, ut adserit B. Pachatus dicens. Non enim dicunt quodoleum haberent, & filiaborent, non ut diciposset. Nescio vos. Sic ergo multis à Domino dicuntur. Nescio vos, sicut dicant, Domine. Quasi dicat Dominus. Nescio vos ut filios, qui nescivitis ut Patrem per affectum filiale. Nescio vos ut servos, quia sicut dicatis, Domine, Domine, non agnoscitis me ut Dominum per obedientiam perfectam. Nescio vos ut sponsas aut Sodales sponsorum, quia non agnoscitis, ut Sponsum per vigilantiam & amorem. Nescio vos ut oves, quia nescivitis me ut Pastorem per vocis meas obauditionem; sed hædi & hirci sacerdices effecti estis per peccatum & rebellionem: Denique, Nescio vos ne-

arbores electas aut manu mea plantatas, sed spatia celsi virtutina, & adulterina plantationis, quia non nullis fructum a me, & à Pace meo exspectatum. Non est ergo quod solis filios verborum mihi poteris satisfacere, dicendo, Domine, Domine, ut intretis in regnum calorum. Sie falluntur non pauci, qui in fine vite post traditam vitam in flagitiis, sibi facilem aditum putant ad regnum calorum. Quidam facinorosus, cum ei stimulat ad meliorem vitam ineundam per admonitionem piam subiiceretur, sollebat dicere se tribus verbis Deum in fine vite sibi redditum placarum. Contigit autem quodam die auctum pontem in equo illum transire, & impingente equum in fluvium rueret cum suo equite. Quid ideo? As fortè tribus verbis Deum sibi conciliare poruit. Immò verò aeternum quidem verborum suorum meministi; nec si meministi, verborum filios Deo satisfacere potuistis. Sed in ponam sine præsumptione, hæc tria prompti verba. Raptationis demon. Sic arbor in fructufera cum acerbo suo fructu, excisa fuit, & igni aeterno adjudicata, in exemplum futuri facilius profutura. Ita habetur in vita B. Thomas Mori Martyris Anglicani.

Non tamen negamus quin alii dicendo: Domine, Domine, salutem inventant, & regnare possunt, etiam in fine vite flagitiosa. Ideo dicitur: Domine, Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum celorum. Ergo fortissim alii qui intrabunt dicendo, Domine, Domine. Evidemus intrabit, qui cum his verbis, quasi cum foliis, fructum prouulerit perfectam conversionem. De his & similibus dicit Apostolus, Nemo porro dicere Dominus Iesu, nisi i. Cor. 12, in Spiritu Sancto. Sic introitivelle qui in fine dixit Luc. 13, Domine, Domine memento mei, dum venieris in regnum tuum? Sed id non dixit perfecta contritione, sine perfecta fidu*m*, spe, & charitate. Igittur non solum dixit, Domine, Domine, sed etiam fecit voluntatem Patris & Domini. Non solum fuit arbor fronde & foliis virens, sed etiam subiota macrum fructum produxit perfectam conversionem, perfecti amoris, & vitali arbori Crucis & Crucifixi inserta. Ceterum, quomodo oporteat Dei adimplere voluntatem, ut ingrediamur regnum celorum, latè à nobis tractatum est in Horto Pastorum super petitione tertia Orationis Dominicæ. Fiat voluntas tua. Vide ibi.

Concludo, & homines cuiuslibet status, gravibus conditionis adhortari libet (quandoquidem nō ut omnes) manu plantari, rore calenti & luctu Christi irrigari, ac Spiritus Sancti calore vivificati sunt fient. Per baptismum, & divina sacramenta ut fructum producant, vocatioi*m* & gratia accepta correspondent, sicutque arboris fructu*m* & utilitas in horto Domini, si non volunt exscindi. Et quoniam juxta genus suum ferre debent fructum varium, ideo variis debent affimulari arboribus fructiferis.

Vos;

2. Cor. 13. 1. Cor. 14. 2. Cor. 15. 3. Cor. 16. 4. Cor. 17. 5. Cor. 18. 6. Cor. 19. 7. Cor. 20. 8. Cor. 21. 9. Cor. 22. 10. Cor. 23. 11. Cor. 24. 12. Cor. 25. 13. Cor. 26. 14. Cor. 27. 15. Cor. 28. 16. Cor. 29. 17. Cor. 30. 18. Cor. 31. 19. Cor. 32. 20. Cor. 33. 21. Cor. 34. 22. Cor. 35. 23. Cor. 36. 24. Cor. 37. 25. Cor. 38. 26. Cor. 39. 27. Cor. 40. 28. Cor. 41. 29. Cor. 42. 30. Cor. 43. 31. Cor. 44. 32. Cor. 45. 33. Cor. 46. 34. Cor. 47. 35. Cor. 48. 36. Cor. 49. 37. Cor. 50. 38. Cor. 51. 39. Cor. 52. 40. Cor. 53. 41. Cor. 54. 42. Cor. 55. 43. Cor. 56. 44. Cor. 57. 45. Cor. 58. 46. Cor. 59. 47. Cor. 60. 48. Cor. 61. 49. Cor. 62. 50. Cor. 63. 51. Cor. 64. 52. Cor. 65. 53. Cor. 66. 54. Cor. 67. 55. Cor. 68. 56. Cor. 69. 57. Cor. 70. 58. Cor. 71. 59. Cor. 72. 60. Cor. 73. 61. Cor. 74. 62. Cor. 75. 63. Cor. 76. 64. Cor. 77. 65. Cor. 78. 66. Cor. 79. 67. Cor. 80. 68. Cor. 81. 69. Cor. 82. 70. Cor. 83. 71. Cor. 84. 72. Cor. 85. 73. Cor. 86. 74. Cor. 87. 75. Cor. 88. 76. Cor. 89. 77. Cor. 90. 78. Cor. 91. 79. Cor. 92. 80. Cor. 93. 81. Cor. 94. 82. Cor. 95. 83. Cor. 96. 84. Cor. 97. 85. Cor. 98. 86. Cor. 99. 87. Cor. 100. 88. Cor. 101. 89. Cor. 102. 90. Cor. 103. 91. Cor. 104. 92. Cor. 105. 93. Cor. 106. 94. Cor. 107. 95. Cor. 108. 96. Cor. 109. 97. Cor. 110. 98. Cor. 111. 99. Cor. 112. 100. Cor. 113. 101. Cor. 114. 102. Cor. 115. 103. Cor. 116. 104. Cor. 117. 105. Cor. 118. 106. Cor. 119. 107. Cor. 120. 108. Cor. 121. 109. Cor. 122. 110. Cor. 123. 111. Cor. 124. 112. Cor. 125. 113. Cor. 126. 114. Cor. 127. 115. Cor. 128. 116. Cor. 129. 117. Cor. 130. 118. Cor. 131. 119. Cor. 132. 120. Cor. 133. 121. Cor. 134. 122. Cor. 135. 123. Cor. 136. 124. Cor. 137. 125. Cor. 138. 126. Cor. 139. 127. Cor. 140. 128. Cor. 141. 129. Cor. 142. 130. Cor. 143. 131. Cor. 144. 132. Cor. 145. 133. Cor. 146. 134. Cor. 147. 135. Cor. 148. 136. Cor. 149. 137. Cor. 150. 138. Cor. 151. 139. Cor. 152. 140. Cor. 153. 141. Cor. 154. 142. Cor. 155. 143. Cor. 156. 144. Cor. 157. 145. Cor. 158. 146. Cor. 159. 147. Cor. 160. 148. Cor. 161. 149. Cor. 162. 150. Cor. 163. 151. Cor. 164. 152. Cor. 165. 153. Cor. 166. 154. Cor. 167. 155. Cor. 168. 156. Cor. 169. 157. Cor. 170. 158. Cor. 171. 159. Cor. 172. 160. Cor. 173. 161. Cor. 174. 162. Cor. 175. 163. Cor. 176. 164. Cor. 177. 165. Cor. 178. 166. Cor. 179. 167. Cor. 180. 168. Cor. 181. 169. Cor. 182. 170. Cor. 183. 171. Cor. 184. 172. Cor. 185. 173. Cor. 186. 174. Cor. 187. 175. Cor. 188. 176. Cor. 189. 177. Cor. 190. 178. Cor. 191. 179. Cor. 192. 180. Cor. 193. 181. Cor. 194. 182. Cor. 195. 183. Cor. 196. 184. Cor. 197. 185. Cor. 198. 186. Cor. 199. 187. Cor. 200. 188. Cor. 201. 189. Cor. 202. 190. Cor. 203. 191. Cor. 204. 192. Cor. 205. 193. Cor. 206. 194. Cor. 207. 195. Cor. 208. 196. Cor. 209. 197. Cor. 210. 198. Cor. 211. 199. Cor. 212. 200. Cor. 213. 201. Cor. 214. 202. Cor. 215. 203. Cor. 216. 204. Cor. 217. 205. Cor. 218. 206. Cor. 219. 207. Cor. 220. 208. Cor. 221. 209. Cor. 222. 210. Cor. 223. 211. Cor. 224. 212. Cor. 225. 213. Cor. 226. 214. Cor. 227. 215. Cor. 228. 216. Cor. 229. 217. Cor. 230. 218. Cor. 231. 219. Cor. 232. 220. Cor. 233. 221. Cor. 234. 222. Cor. 235. 223. Cor. 236. 224. Cor. 237. 225. Cor. 238. 226. Cor. 239. 227. Cor. 240. 228. Cor. 241. 229. Cor. 242. 230. Cor. 243. 231. Cor. 244. 232. Cor. 245. 233. Cor. 246. 234. Cor. 247. 235. Cor. 248. 236. Cor. 249. 237. Cor. 250. 238. Cor. 251. 239. Cor. 252. 240. Cor. 253. 241. Cor. 254. 242. Cor. 255. 243. Cor. 256. 244. Cor. 257. 245. Cor. 258. 246. Cor. 259. 247. Cor. 260. 248. Cor. 261. 249. Cor. 262. 250. Cor. 263. 251. Cor. 264. 252. Cor. 265. 253. Cor. 266. 254. Cor. 267. 255. Cor. 268. 256. Cor. 269. 257. Cor. 270. 258. Cor. 271. 259. Cor. 272. 260. Cor. 273. 261. Cor. 274. 262. Cor. 275. 263. Cor. 276. 264. Cor. 277. 265. Cor. 278. 266. Cor. 279. 267. Cor. 280. 268. Cor. 281. 269. Cor. 282. 270. Cor. 283. 271. Cor. 284. 272. Cor. 285. 273. Cor. 286. 274. Cor. 287. 275. Cor. 288. 276. Cor. 289. 277. Cor. 290. 278. Cor. 291. 279. Cor. 292. 280. Cor. 293. 281. Cor. 294. 282. Cor. 295. 283. Cor. 296. 284. Cor. 297. 285. Cor. 298. 286. Cor. 299. 287. Cor. 300. 288. Cor. 301. 289. Cor. 302. 290. Cor. 303. 291. Cor. 304. 292. Cor. 305. 293. Cor. 306. 294. Cor. 307. 295. Cor. 308. 296. Cor. 309. 297. Cor. 310. 298. Cor. 311. 299. Cor. 312. 300. Cor. 313. 301. Cor. 314. 302. Cor. 315. 303. Cor. 316. 304. Cor. 317. 305. Cor. 318. 306. Cor. 319. 307. Cor. 320. 308. Cor. 321. 309. Cor. 322. 310. Cor. 323. 311. Cor. 324. 312. Cor. 325. 313. Cor. 326. 314. Cor. 327. 315. Cor. 328. 316. Cor. 329. 317. Cor. 330. 318. Cor. 331. 319. Cor. 332. 320. Cor. 333. 321. Cor. 334. 322. Cor. 335. 323. Cor. 336. 324. Cor. 337. 325. Cor. 338. 326. Cor. 339. 327. Cor. 340. 328. Cor. 341. 329. Cor. 342. 330. Cor. 343. 331. Cor. 344. 332. Cor. 345. 333. Cor. 346. 334. Cor. 347. 335. Cor. 348. 336. Cor. 349. 337. Cor. 350. 338. Cor. 351. 339. Cor. 352. 340. Cor. 353. 341. Cor. 354. 342. Cor. 355. 343. Cor. 356. 344. Cor. 357. 345. Cor. 358. 346. Cor. 359. 347. Cor. 360. 348. Cor. 361. 349. Cor. 362. 350. Cor. 363. 351. Cor. 364. 352. Cor. 365. 353. Cor. 366. 354. Cor. 367. 355. Cor. 368. 356. Cor. 369. 357. Cor. 370. 358. Cor. 371. 359. Cor. 372. 360. Cor. 373. 361. Cor. 374. 362. Cor. 375. 363. Cor. 376. 364. Cor. 377. 365. Cor. 378. 366. Cor. 379. 367. Cor. 380. 368. Cor. 381. 369. Cor. 382. 370. Cor. 383. 371. Cor. 384. 372. Cor. 385. 373. Cor. 386. 374. Cor. 387. 375. Cor. 388. 376. Cor. 389. 377. Cor. 390. 378. Cor. 391. 379. Cor. 392. 380. Cor. 393. 381. Cor. 394. 382. Cor. 395. 383. Cor. 396. 384. Cor. 397. 385. Cor. 398. 386. Cor. 399. 387. Cor. 400. 388. Cor. 401. 389. Cor. 402. 390. Cor. 403. 391. Cor. 404. 392. Cor. 405. 393. Cor. 406. 394. Cor. 407. 395. Cor. 408. 396. Cor. 409. 397. Cor. 410. 398. Cor. 411. 399. Cor. 412. 400. Cor. 413. 401. Cor. 414. 402. Cor. 415. 403. Cor. 416. 404. Cor. 417. 405. Cor. 418. 406. Cor. 419. 407. Cor. 420. 408. Cor. 421. 409. Cor. 422. 410. Cor. 423. 411. Cor. 424. 412. Cor. 425. 413. Cor. 426. 414. Cor. 427. 415. Cor. 428. 416. Cor. 429. 417. Cor. 430. 418. Cor. 431. 419. Cor. 432. 420. Cor. 433. 421. Cor. 434. 422. Cor. 435. 423. Cor. 436. 424. Cor. 437. 425. Cor. 438. 426. Cor. 439. 427. Cor. 440. 428. Cor. 441. 429. Cor. 442. 430. Cor. 443. 431. Cor. 444. 432. Cor. 445. 433. Cor. 446. 434. Cor. 447. 435. Cor. 448. 436. Cor. 449. 437. Cor. 450. 438. Cor. 451. 439. Cor. 452. 440. Cor. 453. 441. Cor. 454. 442. Cor. 455. 443. Cor. 456. 444. Cor. 457. 445. Cor. 458. 446. Cor. 459. 447. Cor. 460. 448. Cor. 461. 449. Cor. 462. 450. Cor. 463. 451. Cor. 464. 452. Cor. 465. 453. Cor. 466. 454. Cor. 467. 455. Cor. 468. 456. Cor. 469. 457. Cor. 470. 458. Cor. 471. 459. Cor. 472. 460. Cor. 473. 461. Cor. 474. 462. Cor. 475. 463. Cor. 476. 464. Cor. 477. 465. Cor. 478. 466. Cor. 479. 467. Cor. 480. 468. Cor. 481. 469. Cor. 482. 470. Cor. 483. 471. Cor. 484. 472. Cor. 485. 473. Cor. 486. 474. Cor. 487. 475. Cor. 488. 476. Cor. 489. 477. Cor. 490. 478. Cor. 491. 479. Cor. 492. 480. Cor. 493. 481. Cor. 494. 482. Cor. 495. 483. Cor. 496. 484. Cor. 497. 485. Cor. 498. 486. Cor. 499. 487. Cor. 500. 488. Cor. 501. 489. Cor. 502. 490. Cor. 503. 491. Cor. 504. 492. Cor. 505. 493. Cor. 506. 494. Cor. 507. 495. Cor. 508. 496. Cor. 509. 497. Cor. 510. 498. Cor. 511. 499. Cor. 512. 500. Cor. 513. 501. Cor. 514. 502. Cor. 515. 503. Cor. 516. 504. Cor. 517. 505. Cor. 518. 506. Cor. 519. 507. Cor. 520. 508. Cor. 521. 509. Cor. 522. 510. Cor. 523. 511. Cor. 524. 512. Cor. 525. 513. Cor. 526. 514. Cor. 527. 515. Cor. 528. 516. Cor. 529. 517. Cor. 530. 518. Cor. 531. 519. Cor. 532. 520. Cor. 533. 521. Cor. 534. 522. Cor. 535. 523. Cor. 536. 524. Cor. 537. 525. Cor. 538. 526. Cor. 539. 527. Cor. 540. 528. Cor. 541. 529. Cor. 542. 530. Cor. 543. 531. Cor. 544. 532. Cor. 545. 533. Cor. 546. 534. Cor. 547. 535. Cor. 548. 536. Cor. 549. 537. Cor. 550. 538. Cor. 551. 539. Cor. 552. 540. Cor. 553. 541. Cor. 554. 542. Cor. 555. 543. Cor. 556. 544. Cor. 557. 545. Cor. 558. 546. Cor. 559. 547. Cor. 560. 548. Cor. 561. 549. Cor. 562. 550. Cor. 563. 551. Cor. 564. 552. Cor. 565. 553. Cor. 566. 554. Cor. 567. 555. Cor. 568. 556. Cor. 569. 557. Cor. 570. 558. Cor. 571. 559. Cor. 572. 560. Cor. 573. 561. Cor. 574. 562. Cor. 575. 563. Cor. 576. 564. Cor. 577. 565. Cor. 578. 566. Cor. 579. 567. Cor. 580. 568. Cor. 581. 569. Cor. 582. 570. Cor. 583. 571. Cor. 584. 572. Cor. 585. 573. Cor. 586. 574. Cor. 587. 575. Cor. 588. 576. Cor. 589. 577. Cor. 590. 578. Cor. 591. 579. Cor. 592. 580. Cor. 593. 581. Cor. 594. 582. Cor. 595. 583. Cor. 596. 584. Cor. 597. 585. Cor. 598. 586. Cor. 599. 587. Cor. 600. 588. Cor. 601. 589. Cor. 602. 590. Cor. 603. 591. Cor. 604. 592. Cor. 605. 593. Cor. 606. 594. Cor. 607. 595. Cor. 608. 596. Cor. 609. 597. Cor. 610. 598. Cor. 611. 599. Cor. 612. 600. Cor. 613. 601. Cor. 614. 602. Cor. 615. 603. Cor. 616. 604. Cor. 617. 605. Cor. 618. 606. Cor. 619. 607. Cor. 620. 608. Cor. 621. 609. Cor. 622. 610. Cor. 623. 611. Cor. 624. 612. Cor. 625. 613. Cor. 626. 614. Cor. 627. 615. Cor. 628. 616. Cor. 629. 617. Cor. 630. 618. Cor. 631. 619. Cor. 632. 620. Cor. 633. 621. Cor. 634. 622. Cor. 635. 623. Cor. 636. 624. Cor. 637. 625. Cor. 638. 626. Cor. 639. 627. Cor. 640. 628. Cor. 641. 629. Cor. 642. 630. Cor. 643. 631. Cor. 644. 632. Cor. 645. 633. Cor. 646. 634. Cor. 647. 635. Cor. 648. 636. Cor. 649. 637. Cor. 650. 638. Cor. 651. 639. Cor. 652. 640. Cor. 653. 641. Cor. 654. 642. Cor. 655. 643. Cor. 656. 644. Cor. 657. 645. Cor. 658. 646. Cor. 659. 647. Cor. 660. 648. Cor. 661. 649. Cor. 662. 650. Cor. 663. 651. Cor. 664. 652. Cor. 665. 653. Cor. 666. 654. Cor. 667. 655. Cor. 668. 656. Cor. 669. 657. Cor. 670. 658. Cor. 671. 659. Cor. 672. 660. Cor. 673. 661. Cor. 674. 662. Cor. 675. 663. Cor. 676. 664. Cor. 677. 665. Cor. 678. 666. Cor. 679. 667. Cor. 680. 668. Cor. 681. 669. Cor. 682. 670. Cor. 683. 671. Cor. 684. 672. Cor. 685. 673. Cor. 686. 674. Cor. 687. 675. Cor. 688. 676. Cor. 689. 677. Cor. 690. 678. Cor. 691. 679. Cor. 692. 680. Cor. 693. 681. Cor. 694. 682. Cor. 695. 683. Cor. 696. 684. Cor. 697. 685. Cor. 698. 686. Cor. 699. 687. Cor. 700. 688. Cor. 701. 689. Cor. 702. 690. Cor. 703. 691. Cor. 704. 692. Cor. 705. 693. Cor. 706. 694. Cor. 707. 695. Cor. 708. 696. Cor. 709. 697. Cor. 710. 698. Cor. 711. 699. Cor. 712. 700. Cor. 713. 701. Cor. 714. 702. Cor. 715. 703. Cor. 716. 704. Cor. 717. 705. Cor. 718. 706. Cor. 719. 707. Cor. 720. 708. Cor. 721. 709. Cor. 722. 710. Cor. 723. 711. Cor. 724. 712. Cor. 725. 713. Cor. 726. 714. Cor. 727. 715. Cor. 728. 716. Cor. 729. 717. Cor. 730. 718. Cor. 731. 719. Cor. 732. 720. Cor. 733. 721. Cor. 734. 722. Cor. 735. 723. Cor. 736. 724. Cor. 737. 725. Cor. 738. 726. Cor. 739. 727. Cor. 740. 728. Cor. 741. 729. Cor. 742. 730. Cor. 743. 731. Cor. 744. 732. Cor. 745. 733. Cor. 746. 734. Cor. 747. 735. Cor. 748. 736. Cor. 749. 737. Cor. 750. 738. Cor. 751. 739. Cor. 752. 740. Cor. 753. 741. Cor. 754. 742. Cor. 755. 743. Cor. 756. 744. Cor. 757. 745. Cor. 758. 746. Cor. 759. 747. Cor. 760. 748. Cor. 761. 749. Cor. 762. 750. Cor. 763. 751. Cor. 764. 752. Cor. 765. 753. Cor. 766.

Vos, ò Sacerdotes & Ministri Domini, de quibus specialiter dicit, *Ego vos elegi ut exis & fructum afferatis, & fructus vester maneat;* Vos, inquam, non velitis infelicitate exsindiri, elikote floridi & frugiferi instar Amygdali; sic enim correspondebitis vestre vocacione. Amygdalus prima evigilat inter arbores, primaque floret, sic & vos præflorere oportet alii arboribus in horto Dei plantatis. hoc est omnis Christianus, quodque florere perfectionis exemplo vellet deinceps excitare. Amygdalus primo florens multa debet frigora, grandines, pluvias, ventos patienter sustinere: sic & vita vestra, ut sit florida & frugifera, debebit esse cum patientia conjuncta: quia non est libera a flatu malignitatem & infestationem impudorum. Fructus amygdalinus exterius in cortice amaritudinem habet & duritatem: sic & vita vestra debet continere austerman & mortificationem. Propter haec omnia Virga Aaroni data in lymbolum sacerdotio amygdalina fuit.

Vos, ò Nobiles & Domini terreni, quasi Theribuntis expanditeramos, & producere fructus honesti, fructus gratia & honoris. Sub vestra umbra protegite plebem cui Deus vos apergit. Nidulentur in ramis vestris volucres cali, hoc est, pauperculi & egeni: pascantur & illi à fructibus vestris, ut cancent & laudent Dominum orantes pro vobis. Producere non solum folia & frondes exterioris cuiusdam ornatus, sed etiam fructus ferre eminentes boni exempli, boaque operis, iuxta eminentiam stauri vestri: fructus dare nobilitati vestre correspondentes. Nolite producere fructum superbum, Deo ingratum, & coram illo ac hominibus fastidem, nec fructum acerbum crudelitatis, nec fructum amarum oppressionis. Sic securi eritis a securi infelicitate sublimes arbores excedentes, illasque in agro desicieate.

Vos, ò divites plebis, producere fructum olivæ, oleum devotionis erga Dominum, oleum abundantis misericordia erga proximum ope vestram indigentem. Este fecundissimi operibus pietatis, & charitatis, ut possitis dicere cum Prophetâ: *Ego auctor fisci oliva fructuosa in domo Dei, speravi in misericordia Dei in eternum, & in seculum seculi.* Lignum oliva nec tempestas, nec caties, nec verutas labefactat, & ideo aeternitatis est lymbolum. Sic & vos solidi estote in virtute, ut post fructum gratiae quem hic rulenter, proferet vacatis fructum glorie in eternitate.

Vos vero, ò pauperes & afflitti estote fortis instar palmæ, qua quo magis ab onere opprimitur, eo magis sursum celum versus erigitur. Sic & vos contra omnia adversa in celum enti & eluctari oportet, ut possitis dicere: *In omnibus tribulacionem patimur sed non angustiamur, aperiamur, sed non deficiemur; persecutionem patimur, sed non derelinquimur; desiccamur, sed non periremus.* In mediis ergo afflictionibus & oppressionibus, ipsi & patientiæ dactyles

produce in instar palmæ, ut possitis dicere cum paciente, *Dixi, in nudulo meo moriar, quasi palma mulier plicabam dies meos.* Job. 29.

*Prefixa sub ingenti ceu pondere palma virescit,
Sub cruce sic florens dedita corda Deo:*

Vos quoque ò filii familiæ sub parentum tutela agentes, efforte sic novelle olivarum in circuitu eorum. Psal. 117.
Estote plantæ duciles, frondosæ, floridæ, frugiferæ, per humilitatem & obedientiam, per mansuetudinem & castitatem: ne si rebellis sis, asperzæ, & curvae plantæ, exsindat vos Deus, & abiciat a se. **Vos quoquæ adolescentia esse debet sicut novelle plantationes in juventute sua.** A vobis maxime requiritur fructus castimoniae & puritatis, fructus modestiae & humilitatis, ut fructum secundum profecte valeatis: manete inter domestica parietes, quasi spinis cardida & immaculata. **Vos vero, & Paræ, Maritæque familiæ, dum teneri sunt fuculi adolescentium vel adolescentularum vestrum, advigilate ut cum fructu adolescenti, tandemque perfectæ & maturæ arbores efficiantur ætatoe progrediendæ: ut suaves fructus possitis ab eis in senecta vestra cum solacio decerpere, delectati piz coram conversatione.**

Vos denique Christiani omnes, cujuscumque fortis vel conditiovis, attendite vocem minacem Domini: *Omnia arbor quæ non facit fructum bonum, escedetur, & in ignem mittetur.* Vos etsi palmites vineæ ejus, quam circumclusit maceria, quam irrogavit pluvia, quam exornavit turris eminentia, quam excoluit manus propriæ. Nolite ergo ferre fabræs, cum à vobis expectet uvas; nolite producere peccati uvas acerbæ, cum expectet suaves pietatis boros. Vos etsi inferi Christo tamquam viti vitali, urticum & humorem gravis ex ejus meritis participetis, & fructum optimum & opimum proferatis. Nolite ergo unquam ab eo separari per peccatum, nesciari contingat in æternum. **Venientem palmiti congrexit, aut uisus, aut ignis, ut ergo non sit in igne, in uite sit.** Tandem contingat vos in Dei hortum celestem ex hoc solo transplantari, ut florem fructumque æternum gloria omni cum securitate proferatis. **Hoc efficiet is qui vos planavit, qui vos elegit ut fructum efficeratis, & fructus vester maneat, qui vos benedixit, & in secula seculorum vos benedicere disponit.**

**Avobis per æternam laudem
benedicendus.**

8. Augu-
stini in Ioan.

Ioan. 183.